

بسمه تعالیٰ
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان
دانشکده بهداشت
گروه آمار زیستی و اپیدمیولوژی
فرم طرح درس

اطلاعات درس

عنوان کامل درس: اصول و کلیات اپیدمیولوژی رشته بهداشت عمومی

مقطع تحصیلی: کارشناسی پیوسته سال تحصیلی: نیمسال دوم - ۱۴۰۲ ترم ۲

تعداد واحد: ۲ واحد نوع واحد: تئوری

پیش نیاز: ندارد تعداد فرآگیران:

محل برگزاری: دانشکده بهداشت زمان برگزاری: سه شنبه ۰۸:۰۰ تا ۱۰:۰۰

تاریخ خاتمه کلاس: ۱۴۰۳/۰۳/۲۹ تاریخ شروع کلاس: ۱۴۰۲/۱۲/۱

اطلاعات مدرس

نام استاد مسئول: دکتر لیلا ملائی پور آدرس ایمیل: Leilamolaei_epi@yahoo.com رتبه: استادیار

شرح درس

اصول و کلیات اپیدمیولوژی یکی از دروس پایه بهداشت عمومی است که آشنایی با آن جهت درک کلیه فعالیت‌های بهداشتی از قبیل اجرای برنامه‌های کنترل و مراقبت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و شرکت در برنامه‌های مربوط به کنترل بیماری‌ها در شرایط عادی و اضطراری و کمک به چگونگی ارتقای سلامت ضروری است.

هدف کلی

با توجه به وظایف حرفه ای دانش آموختگان در اجرای برنامه های کنترل و مراقبت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و شرکت در برنامه های مربوط به کنترل بیماریها در شرایط عادی و اضطراری و کمک به چگونگی ارتقای سلامت، آشنایی با اصول اپیدمیولوژی برای این گروه ضروری است.

اهداف اختصاصی

در پایان این درس از دانشجویان انتظار می رود:

- ۱- تاریخچه اپیدمیولوژی، تعاریف و دامنه های فعالیت اپیدمیولوژی را بداند.
- ۲- واژه های متداول در اپیدمیولوژی را بیان کند.
- ۳- سیر طبیعی بیماری و مدل های بیماری در اپیدمیولوژی را بشناسد و سطوح پیشگیری را بیان کند.
- ۴- مفاهیم و اصطلاحات مرتبط با غربالگری را بیان کرده و بتواند شاخص های مهم را محاسبه کند.
- ۵- شاخص های ابتلا و مرگ ناشی از بیماری ها را نام برد و محاسبه کند.
- ۶- شاخص های ارتباط در اپیدمیولوژی را نام برد و محاسبه کند.
- ۷- انواع مطالعات اپیدمیولوژیک مشاهده ای و تجربی را بداند و مفاهیم هریک را توضیح دهد.
- ۸- انواع تورش، برهمکنش و مخدوش شدن در اپیدمیولوژی را شرح دهد.
- ۹- مفهوم ارتباط و علیت در اپیدمیولوژی را بیان کند.
- ۱۰- با انواع اپیدمی ها در انسان آشنا شده و مراحل مواجهه با طغيان را بیان کند.
- ۱۱- نقش اپیدمیولوژی در برنامه ریزی و ارزشیابی خدمات سلامت را بیان کند.

منابع درس

اپیدمیولوژی گوردیس، آخرین انتشار

كتاب جامع بهداشت عمومي، جلد دوم و سوم. آخرین انتشار

مقالات علمي به روز

منابع مطالعه بیشتر

اصول اپیدمیولوژی مازنر، آخرین انتشار

نحوه ارزشیابی

ارزشیابی: تکوینی پایانی

نمره کل: ۲۰ نمره

حضور منظم در کلاس ۱.... نمره مشارکت فعال در کلاس ۱... نمره انجام تکالیف در طول ترم ۲.... نمره
امتحان پایان ترم ۱۶..... نمره امتحان میان ترم نمره

تقویم آموزشی

جلسه اول - تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۱

وسیله آموزشی	روش تدریس	حیطه	اهداف رفتاری	رئوس مطالب
پاورپوینت	بحث گروهی سخنرانی	شناختی	انتظار می رود دانشجو بتواند: ← تاریخچه اپیدمیولوژی را بیان کند. ← جامع ترین و کامل ترین تعریف اپیدمیولوژی را بیان کند. ← دامنه فعالیت های اپیدمیولوژی را شرح دهد. ← کاربرد و اهداف اپیدمیولوژی را بیان کند. ← مفهوم گذار اپیدمیولوژیک را بیان کند.	تاریخچه و مسیر تغییرات تعاریف اپیدمیولوژی، دامنه فعالیت، کاربرد و اهداف اپیدمیولوژی، مفهوم گذار اپیدمیولوژیک.

جلسه دوم - تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۰۸

وسیله آموزشی	روش تدریس	حیطه	اهداف رفتاری	رئوس مطالب
پاورپوینت	بحث گروهی سخنرانی	شناختی	انتظار می رود دانشجو بتواند: ← مفهوم سلامتی و بیماری، سیر طبیعی بیماری ها، عوامل بیماری زا، روش های انتقال بیماری ها، واژه های متدال در اپیدمیولوژی، مفهوم گذار اپیدمیولوژیک. ← عوامل بیماری زا و روش های انتقال بیماری ها را بداند.	مفهوم سلامتی و بیماری، سیر طبیعی بیماری ها، عوامل بیماری زا، روش های انتقال بیماری ها، واژه های متدال در اپیدمیولوژی، مفهوم گذار اپیدمیولوژیک.

			<p>← واژه های متدال در اپیدمیولوژی را بشناسد.</p> <p>← مفهوم گذار اپیدمیولوژیک را بیان کند.</p>	
--	--	--	---	--

جلسه سوم - تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵

وسیله آموزشی	روش تدریس	حیطه	اهداف رفتاری	رئوس مطالب
پاورپوینت	سخنرانی بحث گروهی	شناختی	انتظار می رو داشجو بتواند: <ul style="list-style-type: none"> ← عوامل موثر در ایجاد بیماری (عامل بیماری، میزبان، محیط) را نام ببرد. ← مدل مثلث اپیدمیولوژیک را شرح دهد. ← مدل شبکه علیت را شرح دهد. ← مدل چرخ را توصیف کند. ← اهمیت پیشگیری را بیان کند. ← سطوح مختلف پیشگیری را نام برد و توضیح دهد. 	شناخت عوامل موثر در وضع بیماری در جامعه (عوامل بیماری، میزبان، محیط)، توجیه بیماری از دیدگاه اپیدمیولوژی و مدل های مختلف اپیدمیولوژی، مثلث اپیدمیولوژیک، شبکه علیت، مدل چرخ. سطوح پیشگیری

جلسه چهارم - تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۲

وسیله آموزشی	روش تدریس	حیطه	اهداف رفتاری	رئوس مطالب
پاورپوینت	سخنرانی بحث گروهی تمرین کلاسی	شناختی	<ul style="list-style-type: none"> ← اهمیت غربالگری را بداند. ← اهداف غربالگری را نام ببرد. ← انواع غربالگری را نام برد و شرح دهد. ← معیارهای انجام غربالگری را نام ببرد. ← شاخص های رایج در غربالگری (حساسیت، ویژگی، دقت، ارزش اخباری مثبت و منفی، منحنی) را بشناسد و بتواند محاسبه کند. 	غربالگری

جلسه پنجم - تاریخ ۱۴۰۳/۰۱/۲۱

وسیله آموزشی	روش تدریس	حیطه	اهداف رفتاری	رئوس مطالب
پاورپوینت	سخنرانی بحث گروهی	شناختی	انتظار می رو داشجو بتواند: <ul style="list-style-type: none"> ← مفهوم نظام مراقبت را تعریف کند. ← معیارهای انتخاب برای مراقب را بیان کند. ← اهداف نظام مراقبت را بیان کند. ← تفاوت نظام مراقبت رایج و سندرومیک را بیان کند. ← منابع گردآوری اطلاعات در نظام مراقبت را بیان کند. 	نظام مراقبت و گزارش دهی

جلسه ششم - تاریخ ۱۴۰۳/۰۱/۲۸

وسیله آموزشی	روش تدریس	حیطه	اهداف رفتاری	رئوس مطالب
پاورپوینت	سخنرانی بحث گروهی تمرین کلاسی	شناختی	انتظار می رود دانشجو بتواند: <ul style="list-style-type: none"> ← تفاوت نسبت، تناسب، میزان را بداند. ← شاخص های ابتلا را نام برده و شرح دهد. ← شاخص های ابتلا را تشخیص داده و محاسبه کند. ← شاخص های مرگ را نام برده و شرح دهد ← شاخص های مرگ را تشخیص داده و بتواند محاسبه کند. 	شاخص های وقوع بیماری ها در اپیدمیولوژی

جلسه هفتم - تاریخ ۱۴۰۳/۰۲/۰۴

وسیله آموزشی	روش تدریس	حیطه	اهداف رفتاری	رئوس مطالب
پاورپوینت	سخنرانی بحث گروهی تمرین کلاسی	شناختی	انتظار می رود دانشجو بتواند: <ul style="list-style-type: none"> ← انواع شاخص های ارتباط در اپیدمیولوژی را نام برده و شرح دهد. ← شاخص نسبت شانس را محاسبه نموده و تفسیر کند. ← شاخص خطر بروز و میزان بروز را محاسبه و تفسیر نماید. ← شاخص خطر قابل انتساب را محاسبه و تفسیر کند. 	شاخص های ارتباط در اپیدمیولوژی

جلسه هشتم - تاریخ ۱۴۰۳/۰۲/۱۱

وسیله آموزشی	روش تدریس	حیطه	اهداف رفتاری	رئوس مطالب
پاورپوینت	سخنرانی بحث گروهی تمرین کلاسی	شناختی	انتظار می رود دانشجو بتواند: <ul style="list-style-type: none"> ← طبقه بندهای مختلف مطالعات اپیدمیولوژیک را بیان کند. ← هرم سطوح شواهد (Evidence) Level Pyramid را شرح دهد. ← ابعاد مختلف طراحی مطالعات را بیان کند. ← یک مطالعه مقطعی را تشخیص داده و طراحی کند. ← نقاط قوت و ضعف یک مطالعه مقطعی را تشخیص داده و آن را بیان کند. 	انواع مطالعات اپیدمیولوژیک مطالعات مشاهده ای ۱

جلسه نهم - تاریخ ۱۴۰۳/۰۲/۱۸

وسیله آموزشی	روش تدریس	حیطه	اهداف رفتاری	رئوس مطالب
پاورپوینت	سخنرانی بحث گروهی تمرین کلاسی	شناختی	<p>انتظار می رود دانشجو بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> ← یک مطالعه مورد شاهدی را تشخیص داده و طراحی کند. ← نقاط قوت و ضعف یک مطالعه مورد شاهدی را تشخیص داده و آن را بیان کند. ← یک مطالعه همگروهی را تشخیص داده و طراحی کند. نقاط قوت و ضعف یک مطالعه همگروهی را تشخیص داده و آن را بیان کند. 	انواع مطالعات اپیدمیولوژیک مطالعات مشاهده ای ۲

جلسه دهم - تاریخ ۱۴۰۳/۰۲/۲۵

وسیله آموزشی	روش تدریس	حیطه	اهداف رفتاری	رئوس مطالب
پاورپوینت	سخنرانی بحث گروهی تمرین کلاسی	شناختی	<p>انتظار می رود دانشجو بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> ← اهمیت انجام مطالعات کارآزمایی بالینی را بیان کند. ← بتواند یک مطالعه کارآزمایی بالینی طراحی کند. ← نقاط قوت و ضعف اجرای مطالعات کارآزمایی بالینی را تشخیص و توضیح دهد. ← معیارهای ورود، عدم ورود و خروج از مطالعه را تشخیص داده و توضیح دهد. ← تقسیم تصادفی، کورسازی، تخصیص تصادفی در یک مطالعه کارآزمایی بالینی را شرح دهد. ← اهمیت پیگیری (فالاپ) شرکت کنندگان در یک مطالعه کارآزمایی بالینی را بیان کند. 	انواع مطالعات اپیدمیولوژیک کارآزمایی بالینی

جلسه یازدهم - تاریخ ۱۴۰۳/۰۳/۰۱

وسیله آموزشی	روش تدریس	حیطه	اهداف رفتاری	رئوس مطالب
پاورپوینت	سخنرانی بحث گروهی	شناختی	<p>← تورش را تعریف کرده و انواع آن را بیان کند.</p>	تورش، برهمنکش و مخدوش شدن

	تمرین کلاسی		<p>← مخدوش شدن را تعریف کند و معیارهای آن را بیان کند.</p> <p>← برهمکش را تعریف کند و انواع آن را شرح دهد.</p>	
--	-------------	--	--	--

جلسه دوازدهم - تاریخ ۱۴۰۳/۰۳/۰۸

وسیله آموزشی	روش تدریس	حیطه	اهداف رفتاری	رئوس مطالب
پاورپوینت	سخنرانی بحث گروهی	شناختی	<p>← مفهوم علیت در پژوهشکی و اپیدمیولوژی را شرح دهد.</p> <p>← فلسفه استنتاج علیتی را شرح کند</p> <p>← معیارهای علیت کخ را نام ببرد و نقاط ضعف آن را بیان کند.</p> <p>← انواع روابط علیتی را بیان کند.</p> <p>← معیارهای علیت هیل را نام ببرد و شرح دهد.</p>	ارتباط و علیت در اپیدمیولوژی

جلسه سیزدهم - تاریخ ۱۴۰۳/۰۳/۲۲

وسیله آموزشی	روش تدریس	حیطه	اهداف رفتاری	رئوس مطالب
پاورپوینت	سخنرانی بحث گروهی تمرین کلاسی	شناختی	<p>انتظار می روید داشجبو بتواند:</p> <p>← واژه های مهم مرتبط با همه گیری بیماری را تعریف کند و برای آن مثال هایی ذکر نماید.</p> <p>← اهداف بررسی یک همه گیری را بیان کند.</p> <p>← الگوهای مختلف یک همه گیری را نام ببرد و توضیح دهد.</p> <p>← منحنی های همه گیری تک منبعی لحظه ای، تک منبعی مداوم و پیشرونده را با یکدیگر مقایسه کند.</p> <p>← مراحل بررسی یک همه گیری را بیان نموده و هر مرحله را شرح دهد.</p> <p>اقدامات مربوط به قطع زنجیره انتقال را بیان کند.</p>	بررسی و کنترل همه گیری ها

جلسه چهاردهم - تاریخ ۱۴۰۳/۰۳/۲۹

وسیله آموزشی	روش تدریس	حیطه	اهداف رفتاری	رئوس مطالب
--------------	-----------	------	--------------	------------

پاورپوینت	سخنرانی بحث گروهی تمرین کلاسی	شناختی	<p>← پژوهش های فرایند و پیامد را تعریف کند.</p> <p>← شاخص های مهم در ارزشیابی خدمات سلامت را نام برده و تعریف کند.</p> <p>← تفاوت های ارزشیابی خدمات سلامت با استفاده از اطلاعات فردی و گروهی را بیان نماید.</p>	نقش ایدمیولوژی در برنامه ریزی و ارزشیابی خدمات سلامت
-----------	-------------------------------------	--------	--	--